

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelma 2025-2028 ja eläinlääkintähuoltosuunnitelma vuodelle 2025

YTERJOLJ 21.01.2025 § 9
5499/11.02.00/2024

Valmistelija

Johtava terveystarkastaja Tarja Pesonen, p. 040 568 1694

Ympäristöterveysvalvonnan toimialan lainsäädännön mukaan kunnan tulee laatia ja hyväksyä säännöllistä valvontaa koskeva valvontasuunnitelma. Valvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää. Meri-Lapin ympäristöterveysvalvontaan on laadittu ja hyväksytty valvontasuunnitelma vuosille 2020-2024. Nyt laadinnassa on valvontasuunnitelma seuraavalle kaudelle eli vuosille 2025-2028.

Liitteenä oleva Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelma sisältää yleisen osion lisäksi alakohtaiset - elintarvike-, terveydensuojelun sekä tupakkalain valvonta - suunnitelmat. Alakohtaiset suunnitelmat on laadittu koskemaan suunnitelmallisen valvonnan osalta kahta vuotta. Näiden lisäksi ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelmaan on sisällytetty nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin suunnitelmallinen valvonta, johon lainsäädännöllisesti ei ole vaateita eikä siten valtakunnallista ohjelmaa.

Valvonnan kohdemäärät tulevat muuttumaan riskinarvioinnin myötä, jonka vuoksi juuri päädyttiin kartoittamaan suunnitelmallisen valvonnan kohteet ja niiden tarkastustarve vain kahdelle seuraavalle valvontavuodelle. Valvontasuunnitelma on tarkoitus tarkastaa ja päivittää vuosittain.

Ohjelmakauden 2025–2028 valtakunnallisina teemoina ovat vaikuttava valvonta ja ydintehtävä, joita toteutetaan tietoperusteisen valvonnan, osaamisen ja varautumisen avulla. Nämä teemat on huomioitu alakohtaisissa suunnitelmissa. Valvonnan yhtenäistämiseksi on tarkoitus jatkaa elintarvikevalvonnan paritarkastuksia ja aloittaa ne myös terveydensuojelun valvonnassa.

Pääosa suunnitelmallisesta valvonnasta on tarkastuksia ja näytteenottoa. Työtehtäviä, joita ei voi suunnitella etukäteen, on runsaasti. Suunnitelman mukaisesta kokonaistyöajasta arvioidaan elintarvikevalvontaan kuluvan noin 45% ja terveydensuojeluun 50%. Loppu aika käytetään tupakkalain ja nikotiinikorvaustuotteiden valvontaan.

Laadittu suunnitelmaluonnos on ollut nähtävillä ympäristöterveysvalvonnan kotisivuilla 29.10.-10.12.2024 ja siitä on voinut halutessaan antaa kommentteja. Yhtään kommenttia ei saatu.

Meri-Lapin eläinlääkintähuollon ja valvonnan tilanne
Henkilöstö

Meri-Lapin kaikki kuusi praktikkovirkkaa on täytetty vuoden 2024 aikana ja myös valvontaeläinlääkärin virassa on viranhaltija. Kaikilla toimipisteillä on yksi klinikkaeläinlääkärin työsuhde ja paikat on täytetty. Valvontaeläinlääkärin toimipaikka on Simossa. Hän tekee myös vastaavan eläinlääkärin tehtäviä.

Vastaanotot

Torniossa on otettu toukokuussa 2024 käyttöön uudet, eläinlääkintään suunnitellut ja sopivat vastaanottotilat. Tilojen käyttöönotto on mahdollistanut laadukkaamman ja tehokkaamman eläinten hoidon. Autotallit, toimistotilat ja varustehuollon paraneminen on vaikuttanut myös suur- ja tuotantoeläinten hoitoon positiivisesti. Vaikka muutto ja uusien tilojen käyttöönotto on aiheuttanut lisätyötä, siirtyminen pois vanhoista ahtaista tiloista on lisännyt henkilöstön työhyvinvointia. Uudet tilat ja lisääntynyt potilasmäärä lisäävät tarvetta toiselle klinikkaeläintenhoitajalle. Tilanteissa, joissa tiloissa on vain yksi hoitaja, asiakkaita ei pystytä palvelemaan keskeytyksettä.

Tervolan vastaanotto palvelee asiakkaita entiseen tapaan ja sen varustelutasoa on parannettu esimerkiksi uudella ultraäänilaitteella. Simon on alueen ainoa yhden eläinlääkärin vastaanotto. Hänen työparinaan on kuitenkin klinikkaeläintenhoitaja. Vastaanottotiloissa on paljon päivitystarvetta. Autotallin ja sosiaalitilojen puute ovat suurimmat yksittäiset ongelmat.

Eläinlääkintähuoltolain muutos vuoden 2026 alusta

Uusi eläinlääkintähuoltolaki on jo valmis ja se astuu voimaan vuoden 2026 alusta. Laissa määritellään kunnan eläinlääkintäpalveluiden järjestämisvastuu, johon vaikuttavat laissa määritellyt kriteerit ja alueelliset tarpeet. Meri-Lapinkin alueella on määriteltävä järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut ja muut palvelut on hinnoiteltava markkinaperusteisesti. Tämä työ vaatii eläinlääkintähuollon ulkopuolisia resursseja.

Liitteet

Valvontasuunnitelman yleinen osa 2025-2028
Elintarvikelain valvontasuunnitelma 2025-2028
Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelma 2025-2028
Tupakkalain valvontasuunnitelma 2025-2028
Eläinlääkintähuollon kunnallinen suunnitelma, Meri-Lapin
ympäristöpalvelut, Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola ja Tornio 2022-2025

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Maikkula Pipsa

Päätösehdotus

Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto hyväksyy valvontasuunnitelman vuosille 2025-2028 ja eläinlääkintähuoltosuunnitelman vuodelle 2025. Suunnitelmat toimitetaan tiedoksi Lapin aluehallintovirastoon.

Päätös

Hyväksyttiin.
